

ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH ĐỒNG THÁP
TRƯỜNG CAO ĐẲNG CỘNG ĐỒNG ĐỒNG THÁP



GIÁO TRÌNH

MÔ ĐUN: KIỂM TOÁN NỘI BỘ

NGÀNH, NGHỀ: KẾ TOÁN

TRÌNH ĐỘ: CAO ĐẲNG

*(Ban hành kèm theo Quyết định Số: /QĐ-CD-ĐT ngày... tháng... năm ...
của Hiệu trưởng Trường Cao đẳng Cộng đồng Đồng Tháp)*

Đồng Tháp, Năm 2017

TUYÊN BỐ BẢN QUYỀN

Tài liệu này thuộc loại sách giáo trình nên các nguồn thông tin có thể được phép dùng nguyên bản hoặc trích dùng cho các mục đích về đào tạo và tham khảo.

Mọi mục đích khác mang tính lệch lạc hoặc sử dụng với mục đích kinh doanh thiếu lành mạnh sẽ bị nghiêm cấm.

TaiLieu.vn

LỜI GIỚI THIỆU



Gắn liền với sự phát triển kinh tế xã hội, các doanh nghiệp được thành lập không ngừng, bên đó là nhu cầu sử dụng thông tin của nhà đầu tư với các doanh nghiệp cần độ chính xác và tin cậy, những lĩnh vực và loại hình kiểm toán khác nhau hình thành. Cho thấy sự quan trọng của kiểm toán cũng như KTV.

Với mục đích cung cấp những kiến thức cơ bản về kiểm toán theo nhiều cách tiếp cận khác nhau, đáp ứng được yêu cầu của sinh viên trong học tập, nghiên cứu và quản lý thực tiễn ở các doanh nghiệp.

Trong giáo trình ngoài phần lý thuyết, chúng tôi đưa vào các ví dụ và bài tập mang tính tình huống để giúp sinh viên vận dụng lý thuyết vào thực tiễn một cách cụ thể, từ đó có thể hiểu rõ được ý nghĩa thực tiễn của từng thành tố trong từng công thức của phần lý thuyết.

Nhóm tác giả xin trân trọng giới thiệu đến quý thầy, cô cùng các bạn sinh viên giáo trình “Kiểm toán nội bộ” với bố cục như sau:

- ❖ *Chương 1: Tổng quan về kiểm toán*
- ❖ *Chương 2: Hệ thống kiểm soát nội bộ và bằng chứng kiểm toán*
- ❖ *Chương 3: Kiểm toán nội bộ*
- ❖ *Chương 4: Kiểm toán nội bộ các khoản mục cơ bản*

Tác giả đã có nhiều cố gắng trong biên soạn, song không thể tránh khỏi những sai sót, khiếm khuyết, đồng thời Kiểm toán bao gồm các vấn đề về thực tiễn và lý luận luôn là lĩnh vực khó khăn và phức tạp. Vì vậy, chắc chắn còn nhiều điểm thiếu sót chưa thể thỏa mãn được yêu cầu của thực tế. Chúng tôi rất mong nhận được những ý đóng góp của bạn đọc, sinh viên và các giảng viên.

Đồng Tháp, ngày 20 tháng 05 năm 2017

Chủ biên Phan Thị Tuyết Nhung

MỤC LỤC

Trang

LỜI GIỚI THIỆU.....	ii
Chương 1: Tổng quan về kiểm toán.....	1
1. Những vấn đề chung về kiểm toán.....	1
1.1. Khái niệm.....	1
1.2. Phân loại.....	2
1.3. Vai trò của kiểm toán.....	4
2. Môi trường kiểm toán.....	5
2.1. Đặc điểm của nghề nghiệp kiểm toán.....	5
2.2. Môi trường kiểm toán.....	5
CÂU HỎI VÀ BÀI TẬP VẬN DỤNG.....	10
Chương 2: Hệ thống kiểm soát nội bộ và bằng chứng kiểm toán.....	17
1. Định nghĩa và các bộ phận hợp thành hệ thống kiểm soát nội bộ.....	17
1.1. Định nghĩa.....	17
1.2. Các bộ phận hợp thành hệ thống kiểm soát nội bộ.....	18
1.3. Những hạn chế tiềm tàng của kiểm toán nội bộ.....	23
2. Trình tự nghiên cứu kiểm soát nội bộ của KTV.....	24
2.1. Mục đích nghiên cứu kiểm soát nội bộ.....	24
2.2. Trình tự nghiên cứu.....	24
3. Bằng chứng kiểm toán.....	27
3.1 Khái niệm yêu cầu bằng chứng kiểm toán.....	27
3.2 Các phương pháp thu thập bằng chứng kiểm toán.....	29
3.3 Một số bằng chứng kiểm toán đặc biệt.....	32
4. Bài tập ứng dụng.....	33
Chương 3: Kiểm toán nội bộ.....	36
1. Những vấn đề cơ bản về kiểm toán nội bộ.....	36
1.1. Bản chất của kiểm toán nội bộ.....	36

1.2. Vai trò của kiểm toán nội bộ trong tổ chức.....	37
1.3. Đặc điểm của kiểm toán nội bộ.....	37
1.4. Dịch vụ kiểm toán nội bộ.....	37
2. Kiểm toán nội bộ các doanh nghiệp Việt Nam.....	38
2.1. Kiểm toán nội bộ các doanh nghiệp Việt Nam.....	38
2.2. Quy trình kiểm toán	38
Chương 4: Kiểm toán nội bộ các khoản mục cơ bản.....	41
1. Các khoản mục ảnh hưởng đến việc kiểm toán thành phần trên báo cáo tài chính	41
2. Kiểm toán một số khoản mục cơ bản.....	41
2.1. Kiểm toán tiền	41
2.2. Kiểm toán phải thu khách hàng.....	44
2.3. Kiểm toán hàng tồn kho và giá vốn hàng bán.....	46
2.4. Kiểm toán thu nhập và chi phí	47
3. CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM VÀ BÀI TẬP	52
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	57

GIÁO TRÌNH MÔN HỌC

Tên môn học: KIỂM TOÁN NỘI BỘ

Mã môn học: CKT450

Thời gian thực hiện môn học: 40 giờ; (Lý thuyết: 20 giờ; Thực hành, thí nghiệm, thảo luận, bài tập: 18 giờ; Kiểm tra 2 giờ)

I. Vị trí, tính chất của môn học:

- Vị trí: Kiểm toán nội bộ là một trong những môn học chuyên môn của nghề kế toán doanh nghiệp. Nó có quan hệ mật thiết với các môn học kế toán, nên được bố trí học sau khi sinh viên đã được học kế toán tài chính 1.

- Tính chất: Môn học kiểm toán nội bộ cung cấp những kiến thức cơ bản về kiểm toán, các khái niệm sử dụng trong kiểm toán, phương pháp kiểm toán, quy trình và trình tự kiểm toán, làm nền tảng cho sinh viên nhận thức được vai trò của kiểm toán trong hoạt động của các đơn vị.

II. Mục tiêu môn học:

- Về kiến thức:

- + Trình bày được những khái niệm cơ bản sử dụng trong kiểm toán
- + Xác định được các quy trình và trình tự kiểm toán
- + Vận dụng kiến thức của kiểm toán vào kiểm tra công tác kế toán tại doanh nghiệp

- Về kỹ năng:

- + Phân tích các phần hành kế toán, các báo cáo kế toán, thực hiện công tác kiểm toán nội bộ trong doanh nghiệp
- + Ứng dụng vào công tác kế toán, kiểm toán tại doanh nghiệp.

- Về năng lực tự chủ và trách nhiệm: Tuân thủ những nguyên tắc về đạo đức của kiểm toán viên: Thăng tiến, trung thực

III. Nội dung môn học:

1. Nội dung tổng quát và phân bổ thời gian:

Số TT	Tên chương, mục	Thời gian (giờ)			
		Tổng số	Lý thuyết	Thực hành, thí nghiệm, thảo luận, bài tập	Kiểm tra
1	Chương 1: Tổng quan về kiểm toán. 1.1. Những vấn đề chung về kiểm toán. 1.2. Môi trường kiểm toán.	6	3	3	-
2	Chương 2: Hệ thống kiểm soát nội bộ và bằng chứng kiểm toán 2.1. Định nghĩa và các bộ phận hợp thành hệ	13	6	6	1

	thống kiểm soát nội bộ 2.2. Trình tự nghiên cứu kiểm soát nội bộ của kiểm toán viên 2.3. Bảng chứng kiểm toán				
3	Chương 3: Kiểm toán nội bộ 3.1. Những vấn đề cơ bản về kiểm toán nội bộ 3.2. Kiểm toán nội bộ các doanh nghiệp Việt Nam	10	5	5	-
4	Chương 4: Kiểm toán nội bộ các khoản mục cơ bản 4.1. Các khoản mục ảnh hưởng đến việc kiểm toán thành phần trên báo cáo tài chính 4.2. Kiểm toán một số khoản mục cơ bản	11	6	4	1
	Cộng	40	20	18	2

DANH MỤC CÁC BẢNG HÌNH

Bảng 2.1: Bộ phận hợp thành kiểm soát nội bộ

Bảng 4.1: Các thử nghiệm cơ bản trong kiểm toán doanh thu bán hàng và cung cấp dịch vụ

Bảng 4.2: Mối quan hệ giữa chi phí và các khoản mục trên Bảng cân đối kế toán

Bảng 4.3: Thủ tục kiểm toán trong kiểm toán chi phí quản lý doanh nghiệp và chi phí bán hàng

Tailieu.vn

DANH MỤC CÁC CỤM TỪ VIẾT TẮT

KTV	KTV
BCTC	Báo cáo tài chính
HTKSNB	Hệ thống kiểm soát nội bộ
BCKT	Bảng chứng kiểm toán
DN	Doanh nghiệp

Tailieu.vn

Chương 1
Tổng quan về kiểm toán
Mã chương 1: CKT450-01

Giới thiệu: Chương này giới thiệu các vấn đề chung của hoạt động kiểm toán như khái niệm, phân loại và vai trò của kiểm toán.

Mục tiêu:

Kiến thức:

- + Mô tả được định nghĩa kiểm toán
- + Liệt kê sự khác nhau giữa các loại kiểm toán
- + Mô tả vai trò của kiểm toán độc lập trong nền kinh tế
- + Hiểu đạo đức nghề nghiệp của KTV

Kỹ năng: Vận dụng và giải quyết được các kiến thức cơ bản về kiểm toán doanh nghiệp:

1. Những vấn đề chung về kiểm toán

1.1. Khái niệm

Kiểm toán là quá trình thu thập và đánh giá bằng chứng về những thông tin được kiểm tra nhằm xác định và báo cáo về mức độ phù hợp giữa những thông tin đó với các chuẩn mực đã được thiết lập. Quá trình kiểm toán phải được thực hiện bởi các KTV đủ năng lực và độc lập.

Giải thích:

- **Thông tin và các tiêu chuẩn:** kiểm toán được thực hiện nhằm đi đến việc xác định sự phù hợp giữa thông tin được kiểm toán với những tiêu chuẩn đã được thiết lập cho thông tin đó. Các tiêu chuẩn được sử dụng trong kiểm toán rất đa dạng, tùy theo thông tin cần kiểm toán. Tiêu chuẩn càng rõ ràng, chặt chẽ thì việc kiểm toán càng thuận lợi và cho kết quả khách quan.

- **Thu thập và đánh giá bằng chứng:** Bằng chứng kiểm toán là những “chứng cứ” mà KTV (KTV) thu thập và sử dụng làm căn cứ để đưa ra ý kiến về thông tin được kiểm toán. KTV phải đánh giá về sự thích hợp và đầy đủ của bằng chứng kiểm toán trước khi đưa ra ý kiến kiểm toán.

- **KTV:** KTV phải có đủ năng lực nghề nghiệp để có thể thiết kế và thực